

ACORD DEL PLE DEL CONSELL ECONÒMIC I SOCIAL DE 30 DE MAIG DE 2012 SOBRE EL TANCAMENT PROVISIONAL DEL CES

El Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (CES), creat per l'article 78 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, es va configurar com a òrgan col·legiat de participació, estudi, deliberació, assessorament i proposta en matèria econòmica i social de la societat civil organitzada i ha contribuït a la presa de decisions de política pública mitjançant l'elaboració de prop de 200 dictàmens, més de 30 informes, i de les 11 memòries anuals sobre l'economia, la societat i el mercat de treball de les Illes Balears.

El tancament provisional del CES s'ha anunciat en el marc del Pla de reestructuració econòmica presentat pel Govern de les Illes Balears, sota el paraigües de l'estalvi i de la reducció de la despesa pública, sense que expressament se n'hagi justificat el motiu. En general, les decisions adoptades en el dit Pla s'han justificat principalment amb dos criteris: d'una banda, el de reduir la despesa considerada excessiva i, de l'altra, el d'eliminar organismes duplicats, en relació a l'estructura de l'Estat. En un exercici de responsabilitat des del CES hem de manifestar el nostre desacord amb aquesta suspensió. Pel que fa als criteris exposats, els analitzarem tots dos.

1. Consideram que el **criteri de la despesa desmesurada** no és aplicable a el tancament provisional del CES, ja que ha estat un dels més austers. El CES de les Illes Balears no ha dubtat a reduir despeses i ajustar a la baixa el seu pressupost en els darrers anys, amb renúncies dels consellers i dels grups que el formen a bona part de les seves compensacions per la tasca que duen a terme, i amb dedicació dels seus propis recursos, tot pel manteniment d'una institució de participació i de diàleg.

D'una anàlisi del pressupost anual del CES i l'estalvi que es pretén amb el tancament provisional de l'òrgan, hom dedueix:

El capítol 1 del pressupost és el destinat a retribuir el personal i disposa de 485.189 euros, dels quals probablement, només s'estalviarien les retribucions del president i de la secretària general que, junts, suposen un total aproximat de 80.000 euros anuals.

El capítol 2 es destina a pagar les despeses corrents, per a les que compta, l'any 2012, amb 72.619 euros, dels quals es destinen uns 30.000 a les despeses del lloguer del local. Doncs bé, sempre que l'Administració autonòmica no vulgui mantenir el local per a altres unitats, s'estalviarien tots aquests 72.619 euros. En canvi, mantenint el local, l'estalvi es reduiria significativament ja que, a més del lloguer, s'haurien d'abonar les despeses de comunitat, tributs, serveis de neteja, subministraments d'energia elèctrica i d'aigua, de manera que no arribaria als 32.000 € anuals.

Ara bé, s'ha de tenir en compte que el tancament provisional implica fer la corresponent mudança del mobiliari i els arxius administratiu i documental, així com dels aparells informàtics per als quals s'ha d'habilitar un espai físic. Deixar les dependències del CES obligarà el Govern a separar amb una obra civil els dos locals en els quals el CES n'ha desenvolupat l'activitat en els darrers anys, amb la corresponent despesa. Tot això minvaria, al menys el primer any, l'estalvi indicat.

Els capítols 4 i 6 sumen un total de 25.283 euros, que es podrien estalviar, si bé aquest estalvi suposarà perdre la informació anual, segregada en alguns apartats per illes, de la Memòria, així com un equip consolidat d'experts col·laboradors que redactaven els apartats d'aquesta Memòria. Es perdria, així mateix, l'accés al fons documental del CES que està disponible a través d'un conveni de col·laboració amb la UIB.

Per tant, l'estalvi final pels pressuposts del Govern de les Illes Balears, variarà dins una forquilla amb un mínim de 125.000 € i un màxim de 175.000 € si aquest estalvi suposa abandonar els locals llogats sense separar-los i, per tant, incomplir els contractes de lloguer. Sigui el que sigui, està molt enfora del 600.000 euros anunciats.

Pensem que l'estalvi que suposarà per a les arques autonòmiques el tancament provisional del CES es podria haver aconseguit igualment amb una reforma de la institució que afectés tots els capítols del pressuposts del CES per adaptar-lo als temps d'austeritat actuals sense perdre un organisme previst en l'Estatut d'autonomia que desenvolupa la funció bàsica de consulta i de diàleg de la societat civil organitzada.

2. En relació amb el **criteri de la duplicitat d'organismes**, s'ha generat un estat d'opinió favorable a la supressió d'aquells organismes autonòmics

amb un nom semblant al d'un altre organisme estatal sense analitzar amb profunditat les funcions que desenvolupen.

No obstant això, hem de tenir en compte que les funcions que ha desplegat el CES en els 11 anys d'existència no poden ser assumides pel Consell Econòmic i Social del Regne d'Espanya ja que la seva Llei de creació el configura com a òrgan consultiu en matèria socioeconòmica i laboral del Govern de l'Estat.

No s'ha obert, tampoc, el debat sobre la importància dels organismes de les comunitats autònomes en relació amb els organismes als quals "dupliquen" de l'Estat. Tal vegada seria bo demanar-se si no és més important comptar amb informació segregada per regions i que pot donar una imatge més adequada a la realitat del nostre país, que amb informació global, no segregada per comunitats autònomes. I, fins i tot, comparar les despeses entre els organismes autonòmics i els organismes estatals i aplicar els criteris d'utilitat.

3. En una situació de crisi que s'agreuja i que es pot perllongar en el temps, es necessiten més que mai organismes de consens i diàleg. Des d'aquest punt de vista pensam que és un error molt greu considerar que el CES és part del problema i no una part important de la solució, perquè com organisme consultiu de la CAIB consagrat al article 78 de l'Estatut d'autonomia, mitjançant els seus dictàmens fruit del debat i del consens, canalitza la veu dels representants de la societat civil.

4. El CES sempre ha col·laborat amb el Govern de les Illes Balears, ha complert sempre amb les seves obligacions a través dels seus dictàmens, memòries, informes, seminaris i documents de treball i, darrerament, a causa de la crisi, ho ha fet cada vegada de manera més austera, perquè el pressupost del que disposa ja s'ha retallat substancialment aquests darrers anys.

5. Prop d'un 50% dels suggeriments del CES s'han integrat en l'activitat normativa del Govern i dels consells insulars. Això ens permet afirmar que les propostes i els suggeriments que el CES elabora i que envia al Govern són profitoses per a les institucions que les reben i per al conjunt de la ciutadania de les nostres illes i que neixen del consens i del diàleg.

6. Un tancament provisional del CES, ateses les consideracions que hem desgranat en els punts anteriors, representarà la ruptura del consens social i afavorirà la confrontació ja massa present a la nostra Comunitat. El Govern hauria d'entendre que la governança requereix diàleg encara que ningú pugui dubtar de la seva legitimitat. Sense diàleg i sense explicacions mínimament serioses, molt més si es prenen decisions que poden vulnerar el nostre ordenament jurídic afectant el mateix Estatut d'autonomia, es pot treure la conclusió que el Govern ha deixat de tenir en compte l'opinió de la societat civil organitzada, amb tots els riscos que això comporta.

7. El tancament del CES podria suposar que nombroses disposicions normatives, al no poder ser dictaminades pel CES -un CES tancat però no suprimit de l'Estatut- foren recorregudes per la via del contenciós administratiu, generant una situació confusa i d'inseguretat jurídica.

Per tant, des del Consell Econòmic i Social, en el Ple de 30 de maig de 2012, manifestam el nostre rebuig a la pretensió del Govern de suspendre aquest organisme perquè no suposa un estalvi significatiu ni és un organisme duplicat.

Més encara, afecta un òrgan estatutari que és un instrument bàsic de democràcia participativa i pensam que el poder executiu no pot modificar l'estructura autonòmica institucional creada pel poder legislatiu i representant del poble de les Illes Balears, creada per l'Estatut d'autonomia.

Finalment, el CES sempre ha estat una institució de participació, de consens i punt de trobada dels distints sectors socials i considera imprescindible negociar amb el Govern per tal de trobar una alternativa a el tancament provisional que possibilités dur a terme l'objecte de les seves funcions institucionals.